

ONTEVREDENHEID BIJ DE STOOTTROEPEN

Deze omvorming ging bij veel Stoottroepers met sterke onlustgevoelens gepaard. Alles ging zo anders dan in de illegaliteit! Toen waren zij 'onder elkaar' geweest en hadden zij na onderling beraad hun eigen besluiten kunnen nemen, nu werden zij ingevoegd in hiërarchische verbanden waarin de traditionele regels golden welke steeds en overal in militaire organisaties waren aangehouden. Uit het onbehagen vloeide voort dat de Stoottroepen zich in het bevrijde Zuiden ietwat gingen isoleren; zij voelden zich als de elite van diegenen die tijdens de bezetting gevaarlijke prestaties hadden verricht – nu hadden zij zich opnieuw voor gevaarlijk werk beschikbaar gesteld, maar dat werk moesten zij verrichten in een milieu dat hun steeds minder beviel. Met de uit Engeland gekomen officieren van het Militair Gezag wilden zij zo weinig mogelijk te maken hebben en zij ergerden zich vooral over de trage zuivering. Werden gezagsdragers gehandhaafd of benoemd die hun niet aanstonden, dan namen zij hun eigen maatregelen zoals zij ook tijdens de bezetting hadden gedaan. 'Veelal' werd door hen, aldus het eindverslag van het Militair Gezag,

'ingegrepen zonder enig nader onderzoek en ook nadat het MG of de commissaris der koningin maatregelen genomen hadden, verwijderde de illegaliteit in verschillende gevallen (soms door intimidatie of zelfs arrestatie of ontvoering) een haar onwelgevallige functionaris opnieuw van zijn post. Vooral bij de aanwijzing van tijdelijke burgemeesters ontstonden dikwijls moeilijkheden.'¹

Verwarrender nog: toen de Binnenlandse Strijdkrachten eenmaal arrestatiebevoegdheid hadden gekregen, ging de staf van de Stoottroepen er toe over, een eigen Inlichtingendienst op te richten. Daarin kwamen illegale werkers terecht die deel hadden uitgemaakt van spionagegroepen. Zij verzamelden inlichtingen over verdachte personen en deze werden vooral door de Britse en Canadese *Field Security* gewaardeerd. Weinig waardering hadden die Geallieerde diensten daarentegen voor de sectie-Politie van de staf Militair Gezag – het kwam zo ver dat de Britse en de Canadese *Field Security* deze sectie verboden, onderzoeken in te stellen: zij moest die aan de Inlichtingendienst van de Stoottroepen overlaten. 'Ik heb er veel narigheid mee gehad', aldus jegens de Enquête-commissie van Houten, de naaste medewerker van prins Bernhard,

'maar ik heb altijd getracht, deze zaak in goede banen te leiden; ik heb zelfs

¹ *Overzicht MG*, p. 97-98.